

Sygn. akt III RC 6/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Alicja Świebodzińska

Protokolant st. sekr. sąd. Barbara Kotuła

po rozpoznaniu w dniu 02 października 2018 r. w Chełmnie

na rozprawie sprawy z powództwa M. S. (1)

przeciwko A. S. (1)

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

1/Oddala powództwo.

2/Zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900zł. / dziewięćset złotych/ tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

3/ Pozostałe koszty stron znoszą się wzajemnie.

III RC 6/18

UZASADNIENIE

Powód M. S. (1) wniósł o uchycenie obowiązku alimentacyjnego polegającego na płaceniu na rzecz pozwanej A. S. (1) alimentów w wysokości 400 zł miesięcznie, ustalonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu w dniu 31 października 2017 r. w sprawie IC 393/17.

Ponadto powód złożył wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie obowiązku alimentacyjnego na czas trwania procesu, a także zasądzenia od pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego .

Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że w trakcie trwania postępowania rozwodowego - pozwana - uzasadniając konieczność nałożenia na powoda obowiązku alimentacyjnego, wskazywała na swój zły stan zdrowia i nieustanne przebywanie pod opieką medyczną. Podnosiła, że próby podjęcia przez nią prac zarobkowych są niemożliwe, gdyż stan jej zdrowia nie pozwala pracować dłużej niż 3 godziny na dobę, co implikuje ograniczone możliwości zarobkowe. Jednakże dnia 31 października 2017 r., tj. dzień po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy, pozwana zawarła umowę o pracę na czas określony do dnia 30 września 2019 r. w wymiarze czasu pracy odpowiadającym 3/4 etatu na stanowisku pomocy brygadzystki, przy czym praca jej polega na szyciu przy użyciu maszyny do szycia. Pozwana rozpoczęła pracę z dniem 1 listopada

2017 r.

Pozwana A. S. (1) domagała się oddalenia powództwa i zasądzenia od powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko podała, iż od wydania wyroku rozwodowego tj 31.10. 2017 r. jej sytuacja materialna i życiowa nie uległa zmianie. Pracuje w firmie (...) z siedzibą w C., gdzie zarabia od 1100 - 1500 zł miesięcznie.

Nadal leczy się u wielu specjalistów w związku ze skutkami wypadku komunikacyjnego, któremu uległa w 2009 roku i jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Jak twierdziła pozwana uzyskiwane dochody z pracy nie wystarczają na wydatki na jej utrzymanie, leczenie oraz częściowe finansowanie nakładów na funkcjonowanie domu oraz potrzeby zwierząt domowych i często musi pożyczać pieniądze od rodziny.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony zawarły związek małżeński 29 listopada 1997 r. Z tego małżeństwa urodził się (...) syn H. S..

Małżeństwo stron rozpadło się. Wyrokiem wydanym dnia 30 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie I C 393/17 rozwiązał małżeństwo stron bez orzekania o winie i zasądził od powoda na rzecz pozwanej alimenty w wysokości 400 zł miesięcznie. Te okoliczności są bezsporne.

Podczas wyrokowania w sprawie rozwodowej w październiku 2017 roku

powód M. S. (1) prowadził działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych z której uzyskiwał dochody w granicach od 3000 do 4000 zł miesięcznie. We wrześniu 2017 r. powód pracował w Niemczech, gdzie zarobił netto około 1400 euro. Powód ponosił wydatki związane z utrzymaniem, wówczas uczącego się w szkole średniej, syna stron.

Pozwana A. S. (1) podczas procedowania sprawy rozwodowej była osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Problemy zdrowotne pozwanej były wynikiem wypadku komunikacyjnego jakiemu uległa w 2009 roku. Leczyła się ortopedy w G. i psychiatry w C. . Na leczenie ortopedyczne wydawała około 2000 zł rocznie, a na leki psychotropowe i przeciwbólowe około 400 zł miesięcznie. Z odszkodowania powypadkowego pozostało pozwanej wówczas około 5000 zł.

Od marca 2017 r. pozwana pracowała na podstawie umowy zlecenia w firmie (...) w C. zajmującej się szyciem tapicerki. Początkowo pozwana pracowała jako tzw. krojca, to znaczy osoba przygotowująca odpowiednich rozmiarów tkaniny tapicerskie. Tym obowiązkom pozwana nie mogła podołać, bo była to praca wykonywana na stojąco. Pozwana również nie poradziła sobie wykonując zadania iszwaczki, bowiem uniemożliwiały jej ten rodzaj pracy dolegliwości kręgosłupa i nóg. Psychicznie A. S. nie mogła poradzić sobie z akordowa formą pracy. Wówczas pracodawczyni L. B. – która jest znajomą pozwanej – stworzyła dla A. S. stanowisko pomocy brygadzysty. Pozwana pracowała 5-6 godzin dziennie i czasami w sobotę. Te obowiązki nie wymagały ciągłego stania czy siedzenia, nie była to też praca akordowa i pozwana mogła wykonywać powierzone obowiązki. Pozwana pracowała na umowę zlecenia do 30 września 2017 r i zarabiała 13,50 brutto za godzinę co dawało wynagrodzenie miesięczne od 1 100zł do 1 300zł (w marcu 2017 r. uzyskała najwyższy dochód w kwocie 1608 zł) . Jesienią 2017 pojawiła się możliwość zatrudnienia w firmie (...) bezrobotnej osoby niepełnosprawnej na staż finansowany przez PUP. Wobec tego pracodawczyni i pozwana ustaliły, iż łącząca je umowa zlecenia nie zostanie przedłużona, a pozwana zarejestruje się jako osoba bezrobotna. A.. M. – S. 06 października 2017 r. zarejestrowała się jako bezrobotna i figurowała w ewidencji jako bezrobotna do dnia 31 października 2017 r. Nie pobierała zasiłku dla bezrobotnych. W rezultacie Powiatowy Urząd Pracy w C. nie przyznał (...) K. stażu i z dniem 01 listopada 2017 r. pozwana wyłączona została z ewidencji, bo 31 października 2017 r. zawarła umowę o pracę.

dowód : zeznania świadka L. B. karta 45 i 45v

zaświadczenie PUP w C. z 04.06. 2018 r. karta 60 akt

zaświadczenie (...) z 12.06. 2017 r. karta 61,62 akt

zeznania pozwanej A. S. (1) karty 57 – 57 v i 84v i 85

oraz karta 116 i 117 akt IC 393/17 Sądu Okręgowego w Toruniu

Powód M. S. (2) po 7 latach prowadzenia działalności w branży budowlanej z dniem 31 grudnia 2017 r. zamknął firmę. Zdecydował o kontynuowaniu zatrudnienia na terenie Niemiec. Początkowo nie mógł znaleźć stałej pracy, udawało mu się uzyskiwać wynagrodzenie w granicach 1000 euro miesięcznie. Od 18 czerwca do 18 grudnia 2018 r. M. S. (1) zatrudniony został na okres próbny w charakterze montera systemów w firmie (...) w F.. Jego miesięczne wynagrodzenie w lipcu 2018 r. wynosiło 1042,62 euro,(70 godzin pracy) w sierpniu 2018 r. - 2283, 51 euro (159,47 godzin).Na czas pobytu w Niemczech powód wynajmuje pokój w Pensjonacie (...) w D., za który płaci średnio 190 euro tygodniowo. M. S. na swoje utrzymanie musi przeznaczyć miesięcznie około 300 euro.

dowód: : umowa o pracę z 13.06. 2018 r. zawarta przez firmę (...)

(...) karta 101- 104 akt

umowa dotycząca warunków wynagrodzenia ponadtarifyowego karta

100 rachunki za wynajem pokoju w Pensjonacie (...) w D.

k.91-99 akt

zestawienie zarobków powoda za lipiec i sierpień 2018 r. karty od107

do 110 akt

zeznania charakterze strony powodowej M. S. (1) k 56 ,84

Powód M. S. (1) przyjeżdża do Polski do K., zazwyczaj co dwa miesiące. W tej miejscowości położony jest dom jednorodzinny, który stanowi współwłasność stron. Na stałe mieszka w nim pozwana z pełnoletnim synem stron H. S.. Powód ponosi wydatki związane z opłatą za zużytą energię elektryczną tj około 5000 zł rocznie. M. S. (1) użytkuje samochód osobowy marki V. (...) rocznik 1999 , na obowiązkowe ubezpieczenie pojazdu wydaje rocznie 680 zł.

dowód : zeznania w charakterze strony powodowej M. S. (1) k 84v

Pozwana A. S. (1) od 01listopada 2017 r. zatrudniona jest na $\frac{3}{4}$ etatu na podstawie umowy o pracę na czas określony do dnia 30.09. 2019 r. w PHU (...) w C., na stanowisku specjalnie dla niej utworzonym, pomocnika brygadzysty. Pozwana wykonuje lekką pracę przez 6 godzin dziennie i zarabia od 1100 zł – 1400 netto miesięcznie (6 zł za godzinę).Pozwana dojeżdża do pracy samochodem i wydaje na ten cel około 200 zł miesięcznie.

C. A. S. od 16 stycznia 2009 r. jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym w związku ze schorzeniami będącymi następstwem wypadku komunikacyjnego, któremu uległa w 2009 roku. Z orzeczenia wydanego 17 maja 2018 r. przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w C. wynika, że pozwana może być zatrudniona na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Pozwana z powodu zmian pourazowych, postępujących schorzeń zwyrodnieniowych kolana i biodra, nadal leczy się w prywatnym gabinecie ortopedycznym w G.. Wymaga okresowego leczenia, docelowo ma zostać poddana zabiegowi endoprotezoplastyki biodra. A. S. jeździ zazwyczaj na konsultacje specjalistyczne dwa razy do roku, korzysta też

z zabiegów w postaci zastrzyków . Wizyta z zastrzykiem w marcu 2018 r. kosztowała pozwaną 500 zł. Dolegliwości narządów ruchu pozwanej wymagają również zażywania leków przeciwbólowych.

Poza tym A. S. z powodu zaburzeń depresyjnych kontynuuje leczenie psychiatryczne w POZ (...) w C..

Jej aktualny stan zdrowia psychicznego wymaga konsultacji lekarskich raz w miesiącu i przyjmowania stałych leków. Ponadto pozwana ma obniżoną odporność organizmu , często zapada na infekcje górnych dróg oddechowych, leczy się wówczas u lekarza rodzinnego, korzysta ze zwolnień lekarskich ,a nawet urlopu bezpłatnego.(tydzień latem b.r. z

powodu zapalenia oskrzeli) Zazwyczaj konieczne jest włączenie leczenia antybiotykami, co generuje dalsze, dodatkowe wydatki.

Na kupno stałych niezbędnych leków pozwana musi przeznaczyć przeciętnie około 200 zł miesięcznie wspomaga się często tańszymi zamiennikami leków, które nie zawsze są skuteczne dla jej dolegliwości .

dowód: umowa o pracę z dnia 31.10. 2017 r. zawarta między (...)

KAROLA w C. a A. S. (1) karta 11

zaświadczenie (...) z 10.09. 2018 r. karta 105 akt

orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności

w C. z 17.05. 2018 r. karta 89 akt sprawy

zaświadczenie lekarskie Prywatnego Gabinetu Ortopedycznego chirurga

urazowego A. R. z dnia 14.03. 2018 r. karty 39 i 41

zaświadczenie lekarskie POZ (...) w

C. z dnia 11.04. 2018 r. karta40

zeznania w charakterze strony pozwanej A. S. (1) karta 57.

84v i 85 akt

Pozwana mieszka w domu jednorodzinnym należącym do niej i byłego męża położonym w K.. Zamieszkuje tam również 19 letni syn stron H. S., który od wakacji letnich b.r. pracuje zarobkowo. Prowadzi oddzielne gospodarstwo domowe . Relacje matki z synem są złe.

A. S. ponosi opłaty związane z wywozem odpadów 39 zł miesięcznie, zużyciem wody 150 zł kwartalnie, podatkiem od nieruchomości 120 na kwartał, koszeniem trawy w okresie letnim 50 zł. Ponadto pozwana musi sfinansować utrzymanie zwierząt domowych tj dwóch kotów i dwóch psów dla których karma kosztuje około 250 zł miesięcznie.

Pozwana posiada samochód osobowy O. (...) rocznik 1999 , za obowiązkowe ubezpieczenie którego musiała zapłacić 3800 zł rocznie. W ubiegłym roku miała kolizję drogową i straciła bowiem ulgę.

Dochody pozwanej i alimenty przekazywane przez byłego męża często nie wystarczają na zabezpieczenie usprawiedliwionych potrzeb pozwanej. Zdarza się , iż zmuszona jest pożyczać pieniądze na leczenie od rodziny.

dowód: : zeznania charakterze strony pozwanej A. S. (1) karta

84 v i 85 akt

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów przedstawionych przez strony do akt postępowania, a także dowodów uzyskanych na wezwanie Sądu, wyższej szczegółowo opisanych, którym przyznał w całej rozciągłości walor wiarygodności, podobnie jak dowodom w postaci przesłuchania w charakterze strony powodowej M. S. (1) / k. 84v/ oraz w charakterze pozwanej A. S. (1) /k. 84v,85 v/. Nieścisłości wynikające z powyższych zeznań złożonych przez strony Sąd weryfikował w oparciu o przedłożone dokumenty, a informacje z tych dokumentów wpływające Sąd uznawał za udowodnione. Sąd również przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy przeprowadził dowód z akt postępowania rozwodowego toczącego się przed Sądem Okręgowym w Toruniu I Wydziałem Cywilnym pod sygnaturą I C 393/17, a przede wszystkim dowodu przeprowadzonego w tamtej sprawie z przesłuchania stron dla ustalenia ich ówczesnej sytuacji osobistej i majątkowej oraz dokumentów o dochodach.

Analizując zebrany materiał dowodowy w tej sprawie Sąd jest zdania, iż powództwo nie może zostać uwzględnione.

Bezspornym jest, że z uwagi na treść punktu I-go wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 października 2017 roku wydanego w sprawie sygn. akt I C 393 /17 w którym Sąd rozwiązał związek małżeński stron bez orzekania o winie, obowiązek alimentacyjny powoda względem byłej żony został ustalony w oparciu o treść przepisu art. 60 § 1 k.r.o. który stanowi, że małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego.

Przepis art. 61 k.r.o. stanowi, że z zastrzeżeniem przepisu artykułu poprzedzającego do obowiązku dostarczenia środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi. Zatem w niniejszej sprawie mają zastosowanie przepisy art. 136-140 k.r.o.

Żądanie pozwu złożonego przez M. S. (1) zatem należy ocenić przez pryzmat przepisu art. 138 kro oraz przepisu art.135§1 kro. Pierwszy z nich stanowi, iż zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego można domagać się w razie zmiany okoliczności. Zmiana okoliczności winna dotyczyć kryteriów, od których uzależniona jest wysokość alimentów – to jest – usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych lub możliwości zarobkowych zobowiązanego (art.135§1 kro). Zadaniem Sądu w niniejszej sprawie jest więc porównanie aktualnej sytuacji stron z sytuacją, jaka miała miejsce w dacie ustalenia wysokości alimentów t.j. w dniu 30 października 2017 r.

Trzeba podkreślić, że zmiana okoliczności, aby odnieść skutek w postaci skorygowania dotychczas ustalonej wysokości alimentów winna być przy tym zmianą istotną, ważną – taką, która powoduje, iż ostatecznie orzeczenie przestaje być adekwatnym do istniejącego obecnie stanu faktycznego.

Przekładając to na realia sprawy niniejszej należy więc wykazać, że przez kontynuowanie pracy przez pozwaną od 01.11.2017 r. (przerwa w zatrudnieniu jedynie od dnia 06.10. do 31.10. 2017 r.) i uzyskiwane przez nią dochody, w granicach 1100 -1400 zł netto miesięcznie, pozwolą na zabezpieczenie wszystkich jej usprawiedliwionych potrzeb i nie znajduje się ona w niedostatku, a alimenty ustalone w 2017 r. od byłego męża są „całkowicie nienależne”, jak argumentuje powód. W tym miejscu należy wyjaśnić znaczenie pojęcia niedostatku stosownie do poglądów przyjmowanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego np. wyr. SN z 7.9.2000 r., I CKN 872/00, L. jako stanu w którym osoba, nie może własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w całości lub w części, a usprawiedliwione potrzeby to takie, których zaspokojenie zapewni uprawnionemu normalne warunki bytowania, odpowiednie do jego stanu zdrowia i wieku.

Na pewno, w ocenie Sądu, niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym, wymagająca systematycznego, okresowego leczenia ortopedycznego i psychiatrycznego pozwana A. S. (1) - co udokumentowała zaświadczeniami lekarskimi – uzyskiwanymi dochodami z pracy, nie jest w stanie zabezpieczyć swoich usprawiedliwionych potrzeb. Nie można pominąć tego, że pozwana pracuje na stanowisku specjalnie dla niej stworzonym i tylko dzięki przychyłności swojej znajomej - właścicielki zakładu (...). Sąd miał na uwadze to, iż pozwana miesięcznie ponosi stałe wydatki związane z utrzymaniem domu w wysokości około 400 zł (50 zł opłata za wodę, 39 zł wywóz śmieci, 40 zł podatek od nieruchomości, 250 zł karma dla zwierząt domowych - bez okresowych wydatków na leczenie chorego na padaczkę psa - , 20 zł w rozliczeniu miesięcznym koszenie trawnika). Do tych kwot należy również doliczyć 200 zł dojazdu do pracy, co najmniej 200 zł na lekarstwa dla pozwanej, około 2000 zł, rocznie na leczenie ortopedyczne oraz opłatę wyższej składki OC za samochód. Poza tym pozwana musi zapewnić sobie podstawowe potrzeby takie jak wyżywienie, zakupienie niezbędnego obuwia i odzieży oraz środków czystości, co skromnie licząc miesięcznie pochłania kwotę około 600 – 700 zł. Tak więc na najbardziej usprawiedliwione potrzeby pozwana musi dysponować kwotą 1700zł, a nawet 1800 zł miesięcznie.

Tymczasem analizując sytuację powoda M. S. (1) nie sposób nie zauważyć, iż od daty wydania orzeczenia rozwodowego uległa ona istotnej zmianie. Powód pracuje w Niemczech jego wynagrodzenie za pracę na całym etacie (159, 47 godzin) wynosiło w sierpniu 2018 r. 2283,51 euro. Jeśli nawet połowę pozwany przeznaczy na wydatki związane z mieszkaniem(800 euro) utrzymaniem(300 euro) w Niemczech oraz 5000 zł rocznie(około 400 zł miesięcznie - równowartość około 100 euro) na energię elektryczną zużytą w domu w K., to do jego dyspozycji pozostaje kwota około 1000 euro. Poza tym powód nie musi utrzymywać już pełnoletniego syna stron, który podjął pracę i zarabia na swoje utrzymanie. Takie dochody powoda, zdaniem Sądu, pozwalają na płacenie alimentów ustalonych na rzecz pozwanej rok temu w wyroku rozwodowym.

W tych okolicznościach Sąd nie miał żadnych wątpliwości , że powództwo M. S. (1) nie zasługuje na uwzględnienie i oddalił jako bezzasadne.

Na wniosek pozwanej Sąd obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 900 zł stosownie do § 2 ust 3 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r.